

Tema: VEGETACIJA SAVANE (Hiemiduriherbosa)

- Savana je travna zajednica tropskog i subtropskog podneblja sa retkim drvećem i grmljem.
- Uglavnom se prostiru između oblasti tropskih kišnih šuma i pustinja.
- Ne mogu se tačno odrediti njene granice, pa razlikujemo više tipova savane: šumovite, travnato-šumovite, sušne i močvarne savane.
- Savana u doslovnom prevodu znači „široka ravnica“

Najzastupljenije severno i južno od ekvatora:

Južna Amerika

U Venecueli, na Gvajanskoj visoravni i u niziji reke Orinoko ove savane se nazivaju ljanosi.

Na Brazilskoj visoravni i u niziji Gran Čako ih nazivamo kamposi.

Afrika (naročito istočni dio i dio južno od Sahare)

Centralna Indija

Australija

Kolumbija

Brazil

Karakteristike:

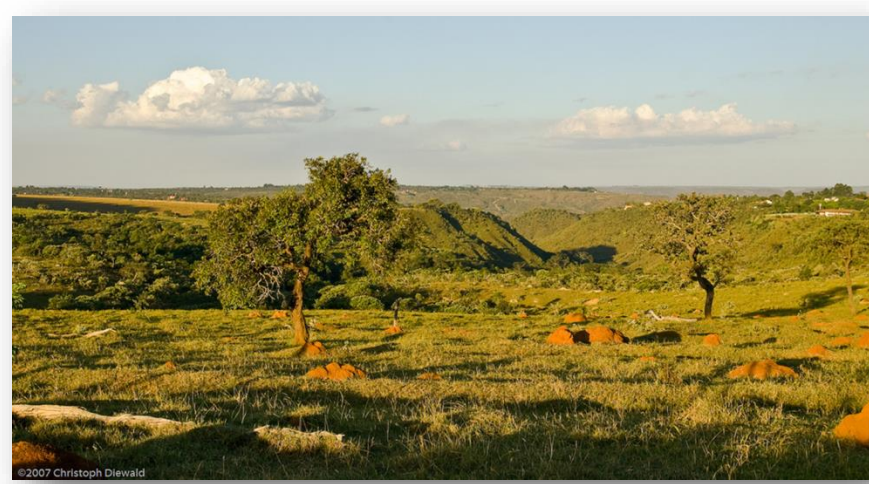

- Tropski tip zeljaste kserofilne vegetacije
- Dominiraju visoke trave (1-3 m)
- Postojanje drveća i žbunja (razbacano i proređeno)
- Crveno lateritno zemljište je mestimično ogolićeno
- Povoljne temperaturne prilike tokom cele godine (visoka temperatura)
- Velika količina padavina u toku godine, ali neravnomerno raspoređena (razlikujemo sušni i vlažni period)
- Prekid vegetacije uslovljen je letnjim periodom suše (4-6 meseci)

KAMPOS (Brazil)

- Pokriven je niskim proređenim drvećem, ne višim od 2-3 m, grmljem ili samo travama.

- Ukupna godišnja količina padavina 1500 mm, od čega u sušnom periodu (maj – avgust) padne samo 100 mm.

- Srednja temperatura kišnih meseci iznosi 18-21 °C, a sušnih meseci 14-15 °C.

LJANOS (najbrojniji u Venecueli)

- Visokotravnata savana Južne Amerike, tačnije na slivu reke Orinoko koja je granica između Kolumbije i Venecuele.

Venecuela

Kolumbija

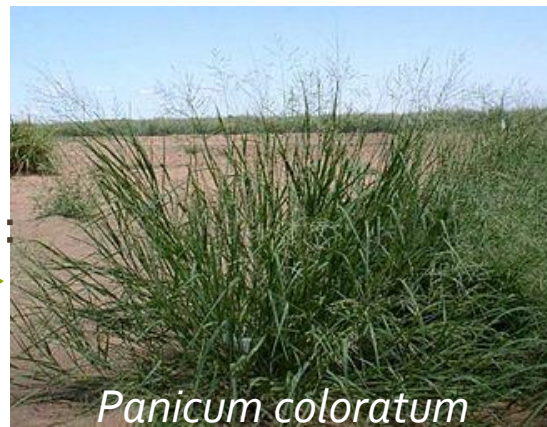
- Klima je vlažno-tropska. Temperatura se kreće od 25-28 °C tokom cele godine. Ukupna godišnja količina padavina oko 900 mm, od čega tokom vlažnog perioda (maj-oktobar) padne čak 90%. Kišni period traje 3 meseca na severu i do 5 meseci na jugu (bliže ekvatoru).

- Nekada se dešava da prilikom vlažne sezone ljanosi budu potopljeni.

Vegetacija savane Južne Amerike

- Najzastupljenije trave iz rodova:
- *Panicum*
- *Paspalum*
- *Hymmachne*
- *Andropogon*
- *Aristida*

Panicum coloratum

Paspalum plicatulum

Andropogon glomeratus

Aristida adscensionis

Savana u Americi

Savane Afrike

Od 1000 mm padavina godišnje, samo 10 mm padne u toku sušnog perioda (jun-septembar).

Kišni meseci imaju srednju temperaturu 20-24°C ,a sušni od 18-20°C .

Botswana

Više od 90% teritorije
čine savane

- Najvažnije turističko odredište za safari su rezervat Moremi u Delti Okavango i Nacionalni park Chobe koji je poznat po najvećoj populaciji slonova na svijetu, oko 70 000 jedinki.

Vegetacija Afričke savane

• Od trava najčešće su vrste iz rodova:

• *Panicum*

• *Andropogon*

• *Chlora*

Baobab, visok do 25 m, prečnik stabla do 9.5 m, može dostići starost do 5000 godina. U rastresitom i mesnatom stablu skuplja se velika količina vode, čime se preživljavaju sušni periodi.

Ambrelastu formu imaju mnoge akacije

Vegetacija Australijske savane

- Najzastupljenije drveće su razne vrste eukaliptusa koji i dominiraju savanama

Eucalyptus marginata

Eucalyptus deglupta
Eukaliptus duga jedinstven je po boji kore. Spoljašnji slojevi kore neprestano se ljušte u dugim trakama, a ispod njih se pojavljuju novi slojevi jarko zelene boje. Ti djelovi vremenom tamne i menjaju boju u plavu, ljubičastu, naran džastu do kestenjasto crvene.

Anigozanthos manglesii

Poznatiji kao kengurova šapa endemična je vrsta u Australiji i predstavlja nacionalni simbol.

Andropogon aciculatus

Aristida contorta

Aristida behriana

Prilagođenost drveća i žbunova na sušu

- Nisko (sa izuzecima *Diospyros* 30m, *Schinziophyton rautanenii* (mongongo) 15-20m,...)
- Čvornovato
- Sa nepravilnim stablom
- Kseromorfne građe
- Slično drveću Sredozemlja
- Podzemni delovi daleko više razvijeniji nego nadzemni

Prilagođenosti za izdržavanje suše:

- listopad
- perasti listovi sa pokretnim liskama čime se štite od neposrednog djelovanja sunčevih zraka
- pupoljci su sa zaštitnim ljuspama
- postojanje debele plute na kori stabla i grana

Accacia spirocarpa

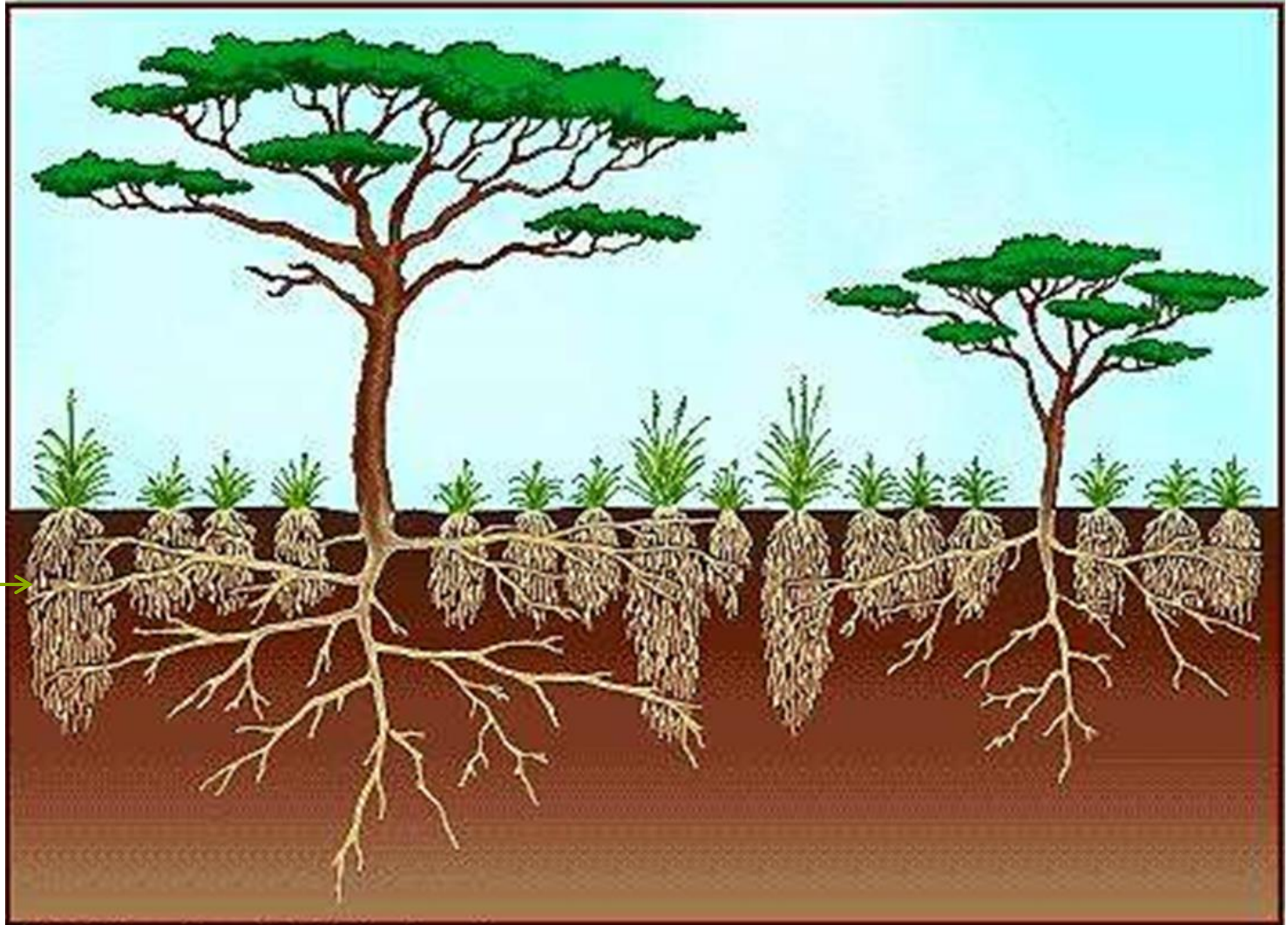
Karakteristična je ambrelasta forma krune drveća (uslovljena je ekološkim faktorima u savani), čime je drveće prilagođeno na mehaničko i isušujuće dejstvo jakih vjetrova.

Adansonia digitata

- Korijenov sistem dobro razvijen i prilagođen uslovima suše

Podzemni
djelovi
daleko
razvijeniji
od
nadzemnih

Zanimljivosti

- Veliki uticaj životinja na biljke (više od 20 vrsta herbivora)
- Ravnoteža između drveća i trava je vrlo osetljiva i najčešće zavisi od životinja. Npr. Slonovi uništavaju drveće tako što ga savijaju i ruše kako bi doprli do lišća. Sa druge strane oni drveću pomažu da se razmnožava, jer sa hranom unose semenje koje prolazi kroz crevni kanal i sa izmetom (idealni medijum za rast semena) biva izbačeno.
- Žirafin neobično visoki domet učinio je da većina drveća dobije oblik kišobrana pre nego što se u potpunosti razviju.

Hvala na pažnji...